

۱- آرایه‌های «جناس تام، لف و نشر، تشبیه، ایهام تناسب» به ترتیب، در کدام ابیات یافت می‌شود؟ (اقتصادی انسانی - فارغ از کشور - ۹۹)

الف) ور لحظه‌ای به کوی تو ناگاه بگذرم
ب) وز روی آن که رونق خوبان ز روی توست
ج) ایمان و کفر همه رخسار و زلف توست
د) بر بوی آن که بوی تو دارد نسیم گل
۱) ب، د، الف، ج ۲) ب، ج، الف، د
عیبم مکن که روضه رضوانم آرزوست
دائم نظاره رخ خوبانم آرزوست
در بند کفر مانده و ایمانم آرزوست
پیوسته بوی باغ و گلستانم آرزوست
۳) د، ج، ب، الف ۴) د، ب، ج، الف

۲- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟ (اقتصادی انسانی - فارغ از کشور - ۹۹)

«هر که دل از دست داد و عشوه دنیا خرید
۱) استعاره، کنایه، حسن تعلیل، ایهام
۲) استعاره، تشبیه، ایهام، تناسب
۳) تشبیه، کنایه، مجاز، اسلوب معادله
۴) تشبیه، حسن تعلیل، مجاز، ایهام تناسب»

۳- در بیت زیر، کدام دو کلمه «ایهام یا ایهام تناسب» دارند؟ (تألیفی)

«چو شبنم هستم امروز از هوا افتاده در کویت
۱) افتاده - آفتاب
۲) آفتاب - هوا
۳) آفتاب - خاک
۴) در کدام بیت علاوه بر «ایهام تناسب»، آرایه مقابل آن نیز وجود دارد؟

۴- در کدام بیت علاوه بر «ایهام تناسب»، آرایه مقابل آن نیز وجود دارد؟ (تألیفی)

۱) بارها از شوق رویت جان من می‌رفت و باز
۲) عرض حسن تو ز تکرار مطالع غرض است
۳) چنان بر صورت شیرین این دیوانه مفتونم
۴) مدام چشم سیاه تو می‌کشد می ناب
از قفا سودای مویت می‌کشیدش باز پس (جناس)
مهر هر روز در اقلیم دگر جلوه نامست (حسن تعلیل)
که در خاطر نمی‌گنجد خیال ملک پرویزم (استعاره)
ندیده‌است کسی بی‌پیاله نرگس را (تلمیح)

۵- کدام بیت، فاقد «ایهام تناسب» است؟ (تألیفی)

۱) دردا که گشت ما را شیرین لبی که می‌گفت
۲) پروانه راحت بده ای شمع که امشب
۳) هر که تماشای روی چون قمرت کرد
۴) هر که را دولت، عنان اختیار از دست برد
من داده‌ام به عیسی، انفاس جان‌فزا را
از آتش دل پیش تو چون شمع گدازم
سینه سپر کرد پیش تیر ملامت
زیردست زال دنیا می‌شود گر رستم است

۶- ترتیب ابیات به لحاظ داشتن آرایه‌های «کنایه، تشبیه، استعاره، ایهام تناسب و تلمیح» در کدام گزینه درست است؟ (تألیفی)

الف) سفر به خیر گل من که می‌روی با باد
ب) آه کز طعنه بدخواه ندیدم رویت
ج) یک موی خیزد از تن من وز میان تو
د) پیش رویت قدسیان بر آستان دارند سر
ه) به تندی سبک دست بردن به تیغ
۱) ج، الف، د، ب، ه ۲) ج، ب، ه، الف، د
ز دیده می‌روی اما نمی‌روی از یاد
نیست چون آینه‌ام روی ز آهن چه کنم؟
یک نقطه آید از دل من وز دهان تو
در مقام قرب حق، مهمان جانانی، شهید
به دندان برد پشنت دست دریغ
۳) ه، الف، ب، د، ج ۴) ه، ج، الف، ب، د

۷- ترتیب توالی ابیات زیر بر اساس آرایه‌های (ایهام، مجاز، اسلوب معادله، جناس، اغراق)، کدام است؟ (تألیفی)

الف) بی‌حاصلی است حاصلی ناصح ز پند ما
ب) با هر که هست گرم و سبک همچو آه من
ج) ور همه شهر به بد خواستیم برخیزند
د) بشکند از جور گردون گرنسوزد دل ز عشق
ه) نه دهانی است که در وهم سخندان آید
۱) ه - ج - د - الف - ب
۲) د - ب - ج - الف - ه
۳) ب - ج - ه - د - الف
۴) ب - ج - د - الف - ه
بادش به دست باد که آتش نهادن است
دهر دورنگ، سرد و گران همچون آهن است
تیر جور همه را، سینه سپر خواهیم کرد
دانه‌ای کز برق سالم جست رزق آسیاست
مگر اندر سخن آیی و بدانند که لب است
۲) د - ب - ج - الف - ه
۴) ب - ج - د - الف - ه

۸- همهٔ واژه‌ها در بیت زیر آرایهٔ ایهام تناسب دارند؛ به جز

(تألیفی)

«پیاده می‌روم در پای پیلش تا شوم فرزین
وگر شه مات می‌سازد ز اسبش رخ ننگردانم»
(۱) فرزین (۲) رخ (۳) پیاده (۴) اسب

(تألیفی)

۹- آرایه‌های «استعاره، حسن تعلیل، ایهام تناسب، واج‌آرایی» تماماً در کدام بیت آمده‌است؟

(۱) هم گل دریده پیرهن از شوق چهره‌ات
(۲) من خراب نگه نرگس شهلائی توام
(۳) دامن گردون پر از خون جگر بینم به صبح
(۴) از شب قدر آیتی تفسیر می‌کردند زود
۱۰- کدام گزینه به ترتیب بیانگر آرایه‌های ابیات زیر است؟

(تألیفی)

الف) باد سحری چو غنچه را لب بشکافت
ب) صبا بگو که چه‌ها بر سرم در این غم عشق
ج) دیده چو خورشید دید، گفت مگر روی توست
د) انداخت قدت دل را، بشکست به یک بارش
ه) نالهٔ من که دل خاره از آن نرم شد
(۱) استعاره، تشبیه، اسلوب معادله، مجاز، حس‌آمیزی
(۲) تشخیص، کنایه، حسن تعلیل، استعاره، مبالغه
(۳) کنایه، استعاره، اسلوب معادله، ایهام، اغراق
(۴) تشبیه، جناس، ایهام تناسب، کنایه، اغراق

(تألیفی)

۱۱- آرایه‌های «ایهام تناسب، تشبیه، تضاد، کنایه و ایهام» به ترتیب، در کدام ابیات، آمده‌است؟

الف) تا خلیل تو شدم جای در آتش دارم
ب) حسن و عشق از یک گریبان سر برون آورده‌اند
ج) بیاور تو آن جام آیینه‌گون
د) هر شبی از مهر رخسار تو تا هنگام صبح
ه) چه شد ای بی‌وفا کز ما نکردی یاد، بگذشتی
(۱) د، ج، ه، ب، الف (۲) الف، د، ه، ب، ج
(۳) د، ه، ج، الف، ب (۴) ه، د، ج، الف، ب

(تألیفی)

۱۲- در کدام بیت همهٔ آرایه‌های «حسن تعلیل، ایهام تناسب، استعاره و تناسب» یافت می‌شود؟

(۱) هندو به پیش خال تو باشد به چاکری
(۲) جام وحدت با حریف ساده می‌نوشم مدام
(۳) هم گل دریده پیرهن از شوق چهره‌ات
(۴) دامن گردون پر از خون جگر بینم به صبح
مهر رخ تو راست، مه و زهره، مشتری
بادهٔ توحید خوردن شد به دور ما مباح
هم غنچه از دهان تو خون در جگر هنوز
بس که در مهر تو اشک از چشم اختر می‌چکد

(تألیفی)

۱۳- در کدام بیت همهٔ آرایه‌های «جناس، ایهام تناسب، کنایه و تشبیه» یافت می‌شود؟

(۱) اگر به شیوهٔ منصور دم زنی ز انالحق
(۲) گر چو شمعت بکشد یار از او روی متاب
(۳) حریف روز پیری نیستم چندان که می‌کوشم
(۴) من به شطرنج غزل با همه شاهی ماتم
یقین شود دم آخر که چند مرده حلاجی
ور چو چنگت بزند دوست ز دستش مخروش
چو رستم می‌کند این زال با من پهلوانی‌ها
تو که از بیدق ذوق و هنری، شاه‌انداز

(تألیفی)

۱۴- در کدام بیت همهٔ آرایه‌های «کنایه، ایهام تناسب، تشبیه و جناس» به کار رفته‌است؟

(۱) خار مهرش چون برآورد سر از پای کسی
(۲) به تیغ غمزه خون ریزم که من جان و تن خود را
(۳) روی بنمای ای گل خندان که بی‌وصل رخت
(۴) صید بیابان عشق چون بخورد تیر او
رویش از خون جگر چون گل رنگین است
شده قربانی آن ترک کافرکیش می‌خواهم
بر دل مجروح بلبل زخم خار از حد گذشت
سر نتواند کشید پای ز زنجیر او

(تألیفی)

نقش زخمی است که از تیشه فرهاد شکفت
(۲) ایهام تناسب و استعاره
(۴) جناس و کنایه

(تألیفی)

قدح خون در جگر دارد مدام از دست هشیاران
(۲) ایهام تناسب و استعاره
(۴) جناس و تضاد

(تألیفی)

که گر ماهی تب هجرش کشد کوهی شود کاهی
(۳) تشبیه
(۴) جناس

(تألیفی)

چو تار طره او روز من شب تار است، کدام آرایه‌ها یافت می‌شود؟
(۲) تضاد - تشخیص - جناس - حسن تعلیل
(۴) جناس همسان - تشبیه - استعاره - ایهام تناسب

(تألیفی)

جوشن رستم چرا پوشید ز ابر بهمنی؟
(۲) ایهام تناسب و استعاره و جناس
(۴) ایهام و اغراق و کنایه

(تألیفی)

ای دل تو باری یافتی از مهر رویش روز خود
(۲) استعاره و تشبیه
(۴) جناس و تشخیص

(تألیفی)

تا کند زنده به بوی تو نسیم سحرم
کان سیه نرگس جادو ز خمار آید باز
مجال خاک‌بوسی هست و ما را نیست یارا
مشامش سرخوش از بوی تو گردید
چون می‌رسد به ساعد او دست می‌کشد
رودها بر بسته‌اند از پرده‌های چشم من
بگذر ز چین زلفش و فکر خطا مکن
(۳) دو
(۴) یک

(تألیفی)

گردون به زیر پای تو چون خاک ره خوار آمده
کیش من آن که شود جان و دلم قربانش
جان شیرین که چو فرهاد فدایش بادم
آتش اندر زده چون شمع و سر انداخته‌ای

۱۵- بیت زیر «فاقد» کدام آرایه‌های ادبی است؟

«بر لب کوه جنون، خنده شیرین بهار
(۱) حس آمیزی و تشبیه
(۳) تلمیح و تشخیص

۱۶- بیت زیر «فاقد» کدام آرایه‌های ادبی است؟

«به هشیاران مده می را به مستان ده که در مجلس
(۱) اغراق و تشبیه
(۳) حسن تعلیل و تشخیص

۱۷- بیت زیر «فاقد» کدام آرایه ادبی است؟

«مکن عیبم که می‌کاهم چو ماه از تاب مهر
(۱) ایهام تناسب
(۲) تلمیح

۱۸- در بیت «چه لعبت است که از مهر ماه رخسارش

(۱) کنایه - اسلوب معادله - ایهام - واج آرای
(۳) ایهام تناسب - اغراق - تشبیه - حس آمیزی

۱۹- بیت زیر «فاقد» کدام آرایه‌های ادبی است؟

«زال گ سردون را نباشد گ سر روین تنی
(۱) تلمیح و تشبیه و حسن تعلیل
(۳) مجاز و واج آرای و تشخیص

۲۰- بیت زیر «فاقد» کدام آرایه‌های ادبی است؟

«گرچه شب غم ساختم چون شمع من با سوز خود
(۱) ایهام و حسن تعلیل
(۳) ایهام تناسب و تضاد

۲۱- در چند بیت از ابیات زیر، «ایهام» به کار نرفته‌است؟

(الف) هر شبی پیش خیال تو بمیرم چون شمع
(ب) آنکه از مستی سودای تو من باز آیم
(پ) خنک باد سحرگاهی که در کوی تو گه گاهش
(ت) سحر شرم‌منده از روی تو گردید
(ث) مانی چو نقش آن صنم مست می‌کشد
(ج) می‌زند چشمم رهی تر آن چنان کاندرا عراق
(چ) سودای مشک خالص اگر داری ای صبا
(۱) سه
(۲) چهار

۲۲- در همه ابیات به جز بیت، آرایه «ایهام تناسب» به کار رفته‌است؟

(۱) ای در سرم سودای تو، جان و دلم شیدای تو
(۲) همه دانند که هر طایفه ورزد کیشی
(۳) گر به دیدار من آید بگشتم در پایش
(۴) ای بسا سوخته‌دل را که به پروانه غم

۲۳- کدام گزینه، به ترتیب نشان‌دهنده آرایه‌های ابیات زیر است؟

(تألیفی)

داغ‌هایی کز تو پنهان در جگر داریم ما
جمع آن زمان شویم که تنها شویم ما
بازآمدی که دیده مشتاق بر در است
چون من سوخته دل کوه‌کنی نیست که نیست

(الف) لاله‌زاری می‌شود عالم اگر بیرون دهیم
(ب) تا در میان جمعیم، آشفته خاطریم
(ج) کاش آن به خشم رفته ما آشتی‌کنان
(د) در ره عشق تو ای خسرو شیرین لب من

(۲) اغراق - تناقض - کنایه - ایهام تناسب

(۱) تشبیه - تضاد - ایهام - تلمیح

(۴) اغراق - کنایه - تضاد - ایهام

(۳) جناس - کنایه - حسن تعلیل - تشبیه

(تألیفی)

۲۴- کدام بیت، فاقد «ایهام» است؟

ز ساز دل چه شنیدی که باز می‌گویی
رشته جان من از شمع رخت یافته تاب
در باغ هر گلی است معطر به بوی خویش
تا تو دور از منی، از من دل روشن دور است

(۱) بزن که سوز دل من به ساز می‌گویی
(۲) چشمه چشم من از سرو قند یافته آب
(۳) هر کس به قدر همت خود گیرد اعتبار
(۴) دیرگاهی است که دور از تو، دل از من دور است

(تألیفی)

۲۵- در همه ابیات، آرایه‌های ایهام و کنایه، هر دو وجود دارند، به جز:

که همچو گل به هوایت ز خود برون آید
روشن شد از محبت و نور صفا دلم
بار غم سبک بکن سر به چه می‌کنی گران
زند آبی به جز از دیده مردم‌دارم

(۱) کسی به بوی وصال تو زنده دارد جان
(۲) چون با فروغ مهر تو رونق گرفت جان
(۳) حلقه به گوش تو شدم چند ز چشم افکنی
(۴) مشفق بر سر من نیست که بر آتش من

(تألیفی)

۲۶- در همه گزینه‌ها، هر دو آرایه «ایهام و کنایه» دیده می‌شود، به جز.....

همچو مینای تهی از چشم جام افتاده‌ام
به بوی زلف تو دل، دست ازین گناه بشت
خوبان جهان را همه از چشم من انداخت
آن را که دمی از نظر خویش برانی

(۱) تا به فکر توبه از شرب مدام افتاده‌ام
(۲) بیا بیا که گر از عشق توبه می‌کردم
(۳) تا گوشه چشمی به من آن سیم‌تن انداخت
(۴) چون اشک بیندازش از دیده مردم

(تألیفی)

۲۷- همه واژه‌ها در بیت زیر آرایه ایهام دارند؛ به جز.....

زانکه شاهی بال لب شیرین چون شکر خوش است
شکر (۳) شاه (۴)

«بی لب شیرین نباید خسروی فرهاد را
(۱) خسرو (۲) شیرین

(تألیفی)

۲۸- در همه ابیات، آرایه‌های ایهام و کنایه، هر دو وجود دارند، به جز:

تا کسی سر نهد گوی ز میدان نبرد
ماه بیفتد ز جای گر تو برآیی به بام
گر نگاهی سوی فرهاد دل افتاده کنی
بار دگر به روز سیاهم نشانده‌ای

(۱) ترک سر کن که در این دایره بی‌سرو پا
(۲) سرو درآید ز پای گر تو بجنبی ز جای
(۳) اجرها باشدت ای خسرو شیرین‌دهنان
(۴) در حسرت نگاهی از آن چشم دل سیاه

(تألیفی)

۲۹- آرایه‌های «تشبیه، ایهام، اسلوب معادله، تناقض و تلمیح» به ترتیب، در کدام ابیات، آمده‌است؟

که مسوز بیش از اینم به گناه بی‌گناهی
گر نهی پای طلب در حلقه مستان عشق
می‌نماید تلخی بادام افزون در شکر
کبک دری دیده‌ام او به از آن می‌رود
ولی اکنون چه تدبیر است چون افتاده بر گردن

(الف) به امید عذرخواهان به نیاز عذرخواهی
(ب) نعره منصورت از هر مو به سر خواهد زد
(ج) صحبت نیکان بدان را خوب رسوا می‌کند
(د) سرو سهی گفته‌اند او به از آن خاسته‌است
(ه) ندارم تاب سودای کمند زلف مه رویان

(۳) د، ه، ج، الف، ب (۴) ب، ج، ه، الف، د

(۱) ه، ج، د، ب، الف (۲) الف، د، ه، ب، ج

۳۰- آرایه کدام گزینه در بیت زیر موجود نیست؟

(تألیفی)

«خرد که منع مجانبین عشق می فرمود
حسن تعلیل (۱) تناقض (۲)

به بوی سنبیل زلف تو گشت دیوانه»
تشبیه (۳) ایهام (۴)

۳۱- بیت زیر «فاقد» کدام آرایه ادبی است؟

(تألیفی)

«مکن عیبم که می کاهم چو ماه از تاب مهر
ایهام تناسب (۱) تلمیح (۲)

که گر ماهی تب هجرش کشد کوهی شود کاهی»
تشبیه (۳) جناس (۴)

۳۲- در کدام بیت «ایهام» وجود ندارد؟

(تألیفی)

(۱) بوی خوش تو هر که ز باد صبا شنید
(۲) چون به لبش می رسی جان بده و دم مزین
(۳) به حضرت تو که یارد که قصه‌ای ز من آرد
(۴) از بهار گنج خلوت، می دمد بوی بهشت

از یار آشنا سخن آشنا شنید
نرخ چنین گوهری، نقد روان دادن است
به غیر باد و بر آنم که باد نیز نیارد
آدم است آن کس که بنده دیده از روی بهشت

۳۳- آرایه‌های «تلمیح، ایهام، حسن تعلیل، تناقض و کنایه» به ترتیب، در کدام ابیات، آمده است؟

(تألیفی)

الف) بی تو ز بس فتاده‌ام از نظر جهانیان
ب) ای صنم در دلبری هم درد و هم درمان تراست
ج) ای شهسوار خوبان وی عین آب حیوان
د) بر بوی آنکه در باغ یابد جلا ز رویت
ه) ما از عصای معجزه‌ها جان گرفته ایم
۱) ه، ج، د، ب، الف (۲) ج، د، ه، ب، الف

آینه گر شوم کسی روی به من نمی کند
بر دل و جان پادشاهی هم دل و هم جان تراست
رحم آر در بیابان بر تشنه پیاده
آید نسیم و هر دم گرد چمن برآید
ما ریم گرچه شهرت انسان گرفته ایم
۳) ه، د، ج، الف، ب (۴) ج، ب، ه، الف، د

۳۴- واژه‌های مشخص شده در تمامی گزینه‌ها به جز ، آرایه «ایهام» پدید آورده اند؟

(تألیفی)

(۱) برد بانگ دهل از دور، دل آشفته حالان را
(۲) گر کنم روی سوی قبله بدان شرط کنم
(۳) اندر این دم که ز دور فلک شیشه نهاد
(۴) بانگ هوا، صدای هوس را شنیده ایم

من از این عقل دوراندیش می ترسم
که کند طاق دو ابروی توام محرابی
همچو جام اند به خون غرقه، مدام اهل هنر
آواز آبشار نفس را شنیده ایم

۳۵- کدام بیت، فاقد «ایهام» است؟

(تألیفی)

(۱) بر هم نزنند دست خزان، بزم ریاحین
(۲) از دست جفای تو اگر بگریزم
(۳) به عین گریه کردم یاد سرو او از این شادم
(۴) مبر نام مستی که شرب مدام

گر باد به بستان برد از زلف تو بویی
دور از تو بگو چه خاک بر سر ریزم
که اشک از دیده من، نقش او را در کنار آرد
بود کار آن کس که کاریش نیست

۳۵- بیت زیر «فاقد» کدام آرایه‌های ادبی است؟

(تألیفی)

«با هر که هست گرم و سبک همچو آه من
ایهام و کنایه (۱)
ایهام تناسب و اغراق (۳)

دهر دو رنگ، سرد و گران همچون آهن است»
استعاره و تضاد (۲)
جناس و تشبیه (۴)